

Navodila za izpolnjevanje poenostavljenega obrazca za oceno škode v gospodarstvu in vloge za dodelitev predplačila

zaradi posledic močnih neurij z večdnevni obilnimi deževjem na širšem območju Republike Slovenije, ki je povzročilo katastrofalne poplave, plazenje tal in druge posledice hudourniškega delovanja visokih voda
- »**POPLAVE avgust 2023**«

Skladno z Zakonom o odpravi naravnih nesreč (ZOPNN) je Ministrstvo za gospodarstvo, turizem in šport zadolženo za pripravo ocene škode v gospodarstvu po naravnih nesrečah. Glede na sklep Uprave RS za zaščito in reševanje št. 844-30/2023-18 - DGZR z dne 10. 8. 2023 bomo za škodo v gospodarstvu zaradi posledic močnih neurij z večdnevni obilnimi deževjem na širšem območju Republike Slovenije, ki je povzročilo katastrofalne poplave, plazenje tal in druge posledice hudourniškega delovanja visokih voda zbirali oceno škode **na poenostavljenem obrazcu, ki je objavljen na spletni strani www.mqts.gov.si.**

Za izpolnjevanje obrazca boste potrebovali naslednje informacije:

- naziv oškodovanca
- statusna oblika oškodovanca (gospodarska družba, podjetnik posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, zadruga, zavod)
- posameznik, posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, zadruga, zavod)
- telefonska št in elektronski naslov oškodovanca
- matična številka oškodovanca
- davčna številka oškodovanca
- ulica nastanka nesreče
- poštna št. nastanka nesreče
- pošta nastanka nesreče
- kraj nastanka nesreče
- občina nastanka nesreče
- dejavnost podjetja po SKD
- **ocena škode na strojih in opremi (v EUR)**
- **ocena škode na zalogah (v EUR)**
- **ocena škode na izpadu prihodka (v EUR)**
- ocena stroškov čiščenja strojev, opreme in zalog: ¹
 - o stroški dela zaposlenih v podjetju (v EUR)
 - o stroški zunanjih izvajalcev (v EUR)
- transakcijski račun

in podpisati izjave, ki so del obrazca in vloge.

¹ Oceno stroškov za čiščenje strojev, opreme in zalog zbiramo informativno (trenutne pravne podlage ne omogočajo povračila teh stroškov), pri čemer je potrebno ločiti stroške čiščenja, ki so nastali kot strošek dela zaposlenih (ki so izvajali čiščenje) in stroške čiščenja, ki so nastali kot strošek zunanjih izvajalcev.

Ocena škode v gospodarstvu (škode na strojih, opremi in/ali zalogah in/ali škoda zaradi izpada prihodka), ki jo boste oškodovanci iz gospodarstva posredovali na priloženem poenostavljenem obrazcu, bo **osnova za ukrep »Predplačila za pomoč v gospodarstvu«** iz ZOPNN. **V tej fazi (za oceno škode in predplačilo) upravičencem še ni potrebno priložiti cenilnih zapisnikov in drugih potrdil!**

Za nadaljnje postopke glede pridobitve sredstev (subvencij) za povračilo škode v gospodarstvu (na strojih in opremi, zalogah in izpadu prihodka), pa boste pozvani k predložitvi dveh obrazcev:

- obrazca o oceni škode na osnovnih in obratnih sredstvih (strojih, opremi, zalogah) in
- obrazca o oceni izpada prihodka po naravni nesreči.

Da boste že vnaprej seznanjeni na kakšen način bo potrebno izračunati oceno škode za zgoraj navedena obrazca, je v nadaljevanju predstavljen izračun posamezne vrste škode, ki je skladen z

z Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode po naravnih in drugih nesrečah (<http://www.pisrs.si/Pis.web/pregledPredpisa?id=URED2969>).

1. Ocena škode na strojih in opremi se določi tako, da se od ocenjene poštene tržne vrednosti stroja/opreme pred nesrečo (v EUR) z upoštevanjem amortizacije odšteje vrednost stroja/opreme po nesreči (v EUR).

Med škodo na strojih in opremi ne spadajo: zgradbe, tla, stene, električna in druga napeljava, zemljišča, parkirišča, drevesa, ograje, ipd. Škodo na teh stvareh prijavijo oškodovanci pri drugih pristojnih institucijah.

2. Ocena škode na zalogah se določi tako, da se od ocenjene dejanske vrednosti zalog pred nesrečo (t.j. od nabavne vrednosti) z upoštevanjem spremembe vrednosti zaradi tržnih razmer² (v EUR) odšteje vrednost rešenih zalog po nesreči (v EUR).
3. Ocena škode zaradi izpada prihodka se določi tako, da se seštevek dodanih vrednosti zadnjih 12 mesecev pred nesrečo (v tem primeru je to od avgust 2022 – julij 2023) deli z 12 in pomnoži z obdobjem, za katerega se pričakuje, da svojega poslovanja še ne bo mogel vrniti v stanje pred nesrečo (normalizacija poslovanja) (vendar ne več kot 3 mesece). Če je bil izpad prihodka npr. 1 mesec, se pomnoži povprečje dodanih vrednosti z 1. Če pa je bil izpad prihodka 14 dni, se pomnoži povprečje dodanih vrednosti z 0,5 meseca.

Podrobneje je metodologija priprave ocene škode predstavljena v prilogi.

² Primer: Nabavna vrednost kurilnega olja je 100 enot ob nabavi. Zaradi sprememb tržnih razmer (npr. spremembe cen naftnih derivatov) bi bila v trenutku naravne nesreče cena kurilnega olja nižja ali višja.

Priloga: Metodologija za ocenjevanje škode v gospodarstvu

Pri izračunavanju posamezne vrste škode bo upoštevana metodologija, določena z Uredbo o metodologiji za ocenjevanje škode.

1 Škoda na strojih in opremi

Škoda na strojih in opremi se določi z modificirano nabavno-vrednostno metodo, ki obsega vrednotenje poškodovanih strojev in opreme pred in po nesreči. Pri izračunu se upošteva ocenjena tržna vrednost, vključno z amortizacijo. Nadomestila za škodo ni mogoče zahtevati za stroje in opremo, ki so bili v celoti amortizirani. Izračun se napravi po naslednjem obrazcu:

$$\text{ŠK} = V_o - V\text{ŠD},$$

pri čemer je

ŠK = višina škode v EUR,

V_o = ocenjena poštena tržna vrednost pred nesrečo v EUR, z upoštevanjem vpliva amortizacije (upošteva se normalna amortizacijska doba za posamezen stroj oz. opremo)

$V\text{ŠD}$ = vrednost po nesreči v EUR.

Pri izračunu $V\text{ŠD}$ se, tam kjer je to smiselno, upoštevajo še:

- skrajšanje normalne dobe uporabe stroja («življenjske dobe») kot posledice zalitja,
- povečani stroški vzdrževanja kot posledica naravne nesreče,
- zmanjšana tržna vrednost zaradi učinka naravne nesreče.

2 Škoda na zalogah

Škoda na zalogah materiala, nedokončane proizvodnje, proizvodov in trgovskega blaga se ugotavlja na podlagi predloženih računovodskih listin (dobavnica, račun, idr.), ki dokazujejo njihov obstoj ob nesreči.

Škoda na zalogah materiala in trgovskem blagu se določi na podlagi razlike med nabavno vrednostjo in dejansko vrednostjo po nesreči z upoštevanjem zmanjšanja ali povečanja vrednosti teh zalog v času nesreče zaradi sprememb tržnih cen.

Škoda na zalogah se lahko uveljavlja le za tiste vrste blaga, ki so bile v bilanco stanja podjetja prenesene v zadnjih 24 mesecih pred nastopom nesreče.

Škoda na zalogah nedokončane proizvodnje in proizvodov se določi na podlagi razlike med lastno ceno dejansko vrednostjo po nesreči z upoštevanjem zmanjšanja ali povečanja vrednosti ob nesreči zaradi sprememb tržnih cen. Oboje se izračuna po obrazcu:

$$\text{ŠK} = VZ - V\text{ŠD},$$

pri čemer je

ŠK = višina škode v EUR,

VZ = ocenjena dejanska vrednost pred nesrečo v EUR, z upoštevanjem sprememb vrednosti zaradi tržnih razmer (za kar mora oškodovanec predložiti dokazila o spremembi vrednosti zaradi tržnih razmer),
VŠD = vrednost po nesreči v EUR.

Višino škode se prijavi na obrazcu za posredovanje vloge upravičenca (Obrazec 2), ki mora biti potrjen s strani zapriseženega sodnega cenilca ali pooblaščenega cenilca Slovenskega inštituta za revizijo. Priložene morajo biti tudi kopije morebitnih zavarovalnih polic za zavarovanje škode za primer uničenja zalog zaradi poplave in izjava odgovorne osebe.

3 Škoda na izpadu prihodka

Škoda zaradi izpada prihodka pomeni dobiček, ki bi ga podjetje lahko ustvarilo po nesreči, v primerjavi z lastnimi zmogljivostmi pred nesrečo, če nesreče ne bi bilo in bi podjetje normalno poslovalo. Po tem programu se kot škoda zaradi izpada prihodka prizna nadomestilo povprečnih mesečnih vrednosti ustvarjene dodane vrednosti³ oškodovanca za obdobje, za katerega se pričakuje, da svojega poslovanja še ne bo mogel vrniti v stanje pred nesrečo (normalizacija poslovanja), vendar največ za 3 (tri) mesece. Uporabljena metodologija upošteva dobiček iz poslovanja podjetja (EBIT), amortizacijo in stroške dela.

3.1 Dodana vrednost za gospodarske družbe in zadruga

Izračuna se na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida, katerega vsebina je opredeljena v Navodilu o predložitvi letnih poročil in drugih podatkov gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov posameznikov (Uradni list RS, št. 7/08, 8/09, 107/09 in 109/10) po naslednjem obrazcu:

$$DV = KDP - STR - DPO,$$

pri čemer je

DV= dodana vrednost

KDP=kosmati donos iz poslovanja (AOP oznaka iz priloge 2B: 126)

STR=stroški blaga, material in storitev (AOP oznaka iz priloge 2B: 128)

DPO=drugi poslovni odhodki (AOP oznaka iz priloge 2B: 148)

V primeru »negativne« dodane vrednosti se škoda na izpadu prihodka ne more uveljaviti.

3.2 Dodana vrednost za samostojne podjetnike posameznike in druge posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost

– Davčno osnovo ugotavljajo na podlagi dejanskih prihodkov in odhodkov–

Dodana vrednost se izračuna se na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida, katerega vsebina je opredeljena v Navodilu o predložitvi letnih poročil in drugih podatkov gospodarskih družb, zadrug in samostojnih podjetnikov posameznikov (Uradni list RS, št. 7/08, 8/09, 107/09 in 109/10), po naslednjem obrazcu:

³ Zneski temeljijo na podatkih poslovnega izida, obrazca prijave ali drugih dokazil za 12 mesecev pred nesrečo. Če je podjetje pred nesrečo poslovalo manj kot 12 mesecev, se povprečna mesečna dodana vrednost izračuna na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida ali obrazca prijave ali drugih dokazil za obdobje poslovanja podjetja.

$$DV = \check{C}PP + PVZ + ULP + DPP - ZVZ - STR - OS$$

pri čemer je

DV= dodana vrednost

ČPP= čisti prihodki od prodaje (AOP oznaka iz priloge 6B: 050)

PVZ= povečanje vrednosti zalog (AOP oznaka iz priloge 6B: 054)

ULP= usredstveni lastni proizvodi in storitve(AOP oznaka iz priloge 6B: 056)

DPP= drugi poslovni prihodki (AOP oznaka iz priloge 6B: 057)

ZVZ= zmanjšanje vrednosti zalog (AOP oznaka iz priloge 6B: 055)

STR= stroški blaga, material in storitev (AOP oznaka iz priloge 6B: 060)

OS= ostali stroški (AOP oznaka iz priloge 6B: 075)

– Davčno osnovo ugotavljajo z upoštevanjem normiranih odhodkov–

Kot dodana vrednost se šteje davčna osnova, izračunana na podlagi prihodkov, zmanjšanih za priznane normirane odhodke (25 oz. 70 %).

Dohodki, ki so jih upravičenci prejeli od oseb, ki se štejejo za plačnike davka v RS, se ugotovijo iz priloženih računov.

Dohodki, doseženi pri osebah, ki se ne štejejo za plačnike davka v RS, se ugotovijo iz obrazcev, katerega vsebina je opredeljena s Prilogo 3 Pravilnika o obrazcih za napovedi za odmero akontacije dohodnine in o obrazcih za napovedi za odmero dohodnine od dohodka iz kapitala in dohodka za oddajanje premoženja v najem (Uradni list RS, št. 101/11 in 107/12).

V primeru »negativne« dodane vrednosti se škoda na izpadu prihodka ne more uveljaviti.

3.3 Dodana vrednost za zavode (pravne osebe zasebnega prava)

izračuna se na podlagi podatkov iz izkaza prihodkov in odhodkov, katerega vsebina je opredeljena v Navodilu o predložitvi letnih poročil nepridobitnih organizacij – pravnih oseb zasebnega prava (Uradni list RS, št. 7/08, 8/09 in 109/10 po naslednjem obrazcu:

$$DV = PP - STR - DS$$

pri čemer je:

DV= dodana vrednost

KDP=prihodki od poslovanja (AOP oznaka iz priloge 3: 080)

STR=stroški blaga, material in storitev (AOP oznaka iz priloge 3: 093)

DS=drugi stroški (AOP oznaka iz priloge 3: 105)

Škoda posameznega oškodovanca zaradi izpada prihodkov se izračuna tako, da se na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida oz. drugega zgoraj navedenega obrazca ali drugega dokazila za obdobje zadnjih dvanajstih mesecev pred nesrečo izračuna mesečno povprečje dodane vrednosti in nato pomnoži s številom mesecev izpada, vendar ne več kot 3 (tri).

V primeru, da je oškodovanec na trgu posloval manj kot dvanajst mesecev pred nesrečo, se škoda posameznega oškodovanca zaradi izpada prihodkov izračuna tako, da se na podlagi podatkov iz izkaza poslovnega izida oz. drugega zgoraj navedenega obrazca ali drugega dokazila za obdobje poslovanja oškodovanca izračuna mesečno povprečje dodane vrednosti in nato pomnoži s številom mesecev izpada, vendar ne več kot 3 (tri).